

PvdA BOUWT AAN EEN (NOG) BETER WASSENAAR

Voorwoord

Voor het opstellen van dit verkiezingsprogramma is gesproken met tal van organisaties en inwoners van onze gemeente. Vaak hoor je zeggen: ‘wat is Wassenaar een fijn dorp om in te wonen’. Wassenaar, gelegen in het groen, met polders, bos, duin, strand en zee, een dorp met een karakteristieke dorpskern, historische buitenplaatsen en monumentale gebouwen die we moeten koesteren en behouden.

We mogen trots zijn op onze gemeente waar veel vrijwilligers zich inzetten in voor de vele verenigingen, voor de buurt, voor elkaar, maar ook bijvoorbeeld voor vluchtelingen die met veel warmte worden opgevangen. Maar een dorp is nooit af! Er is geen enkele reden om achterover te leunen. Wassenaar vergrijsd in hoog tempo en de jeugd zoekt zijn toekomst bij gebrek aan voldoende huisvesting elders. De negatieve gevolgen hiervan zijn voor de vitaliteit van ons dorp op langere termijn enorm ingrijpend. Daarom moet in Wassenaar worden gebouwd waar mogelijkheden zijn en moet doorstroming op de woningmarkt worden bevorderd. De realisatie van huisvesting voor mensen die zijn aangewezen op sociale woningbouw heeft voor ons daarbij prioriteit. Indien er wordt gebouwd voor ouderen wordt bekeken of er ook een gemeenschappelijk ruimte kan komen.

Naast zichtbare problemen bestaan er ook in Wassenaar minder zichtbare problemen, zoals die van de inwoners die de eindjes niet of nauwelijks aan elkaar kunnen knopen of in een kwetsbare positie verkeren. Ook in Wassenaar leven nog steeds c.a. 600 gezinnen onder de armoedegrens. Dat baart ons grote zorgen en deze gezinnen kunnen blijvend rekenen op de steun van de Partij van de Arbeid.

We willen ons inzetten voor een gezond huishoudboekje, duurzaamheid, een schone en veilige leefomgeving en gelijke kansen voor iedereen. Iedereen moet kunnen deelnemen aan de samenleving. Dat geldt ook voor mensen in een rolstoel en voor mensen met een arbeidshandicap.

Het onkruid is vele Wassenaarders ‘een doorn in het oog’ en het jarenlange uitstel van onderhoud aan gebouwen, wegen en bruggen eist zijn tol. In de komende collegeperiode moet worden geïnvesteerd om deze achterstand in te lopen.

Op nagenoeg alle beleidsterreinen wordt regionaal samengewerkt. Dat vergt niet alleen een sterk en kundig bestuur, maar ook een open en constructieve blik naar onze regionale partners. Alleen op die wijze zorgen we ervoor dat we komen tot oplossingen die van de politiek worden gevraagd en bereiken we ons doel, een Wassenaar waarin het nóg beter wonen is.

Namens de Wassenaarse PvdA

Jan van Noort
Lijsttrekker PvdA Wassenaar

Wilma Bergveld
Voorzitter PvdA Wassenaar

1. Woningbouw

Er is een groot tekort aan woningen voor jeugdige starters en voor inwoners met een laag inkomen. De gemeente moet in overleg met eigenaren van toekomstige woningbouwlocaties aan die vraag tegemoet komen. Grootschalige woningbouw en hoogbouw zijn wat de PvdA betreft niet aan de orde maar de bouw van vier of vijf woonlagen is wat ons betreft vaak mogelijk zonder het dorpse karakter aan te tasten. Door te bouwen op de Hoge Klei kan de wijk Oostdorp fors uitgebreid worden en er bestaan ook op andere locaties mogelijkheden in het kader van nieuwbouw, herstructurering of renovatie. De gemeente moet projectontwikkelaars zoveel als mogelijk buiten beeld houden. Daar waar woningbouwlocaties langdurig onbenut blijven moet de gemeente overgaan tot dwangmaatregelen. Nieuwbouwlocaties die door particulieren gerealiseerd worden bestaan voor 30% bestaan uit sociale woningbouw. Uiteraard zijn locaties die door onze corporaties gerealiseerd worden 100% sociaal. Nieuwbouw dient duurzaam gerealiseerd te worden. Zodra juridische en door de raad gestelde kaders duidelijk zijn, kunnen de woningbouwcorporaties en omwonenden de bouwplannen bespreken. Als zij het met elkaar eens zijn hoeft de gemeente er geen onnodige regelgeving meer op los te laten

De PvdA wil daarom:

- woningen voor lagere- en middeninkomens bouwen, zoals bijvoorbeeld op de plek van O&O-gebouw aan de Zonneveldweg, op de gemeentewerf, de Van Rechterenstraat, de Hoge Klei, het politiebureau en de voormalige Den Deylschool aan de Middelweg als deze wordt gesloopt.
- bewerkstelligen dat, passend in de omgeving, nieuwbouw of herstructurering plaatsvindt ten behoeve van sociale huisvesting én woningen voor middeninkomens.
- dat de gemeente in een vroeg stadium juridische helderheid biedt bij de ontwikkeling van woningprojecten.
- dat wordt uitgegaan van 30% sociale woningbouw.
- in samenspraak met woningbouwcoöperaties de doorstroming van alleenstaanden en ouderen naar kleinere woningen stimuleren.
- opnieuw parkeernormen vaststellen en aanpassen, zodat deze meer aansluiten bij de doelgroep van omwonenden.

2. Sociaal domein

2.1 Algemeen

Kwetsbare groepen zoals mensen met een beperking, ouderen, mensen met een laag inkomen en/of problematische schulden moeten door de gemeente extra ondersteund worden, zowel in sociaal als financieel opzicht. Mensen met hulpvragen moeten één contactpersoon hebben die de hulpverlening afstemt onder de verschillende instanties (het beginsel van één huishouden, één plan, één regisseur). De samenwerking tussen hulpverleningsinstellingen wordt bevorderd. Zij kunnen worden gehuisvest op één locatie, behalve “Werk en Inkomen” dat in Leidschendam-Voorburg gevestigd is. De opvang en huisvesting van vluchtelingen is een belangrijke opdracht voor onze samenleving. Ons dorp heeft getoond deze opgave aan te kunnen, maar niet alleen huisvesting, ook de integratie en het kennismaken met regels, gebruiken en gewoontes van onze samenleving zijn van groot belang. Daar waar mogelijk dient de Wet maatschappelijke ondersteuning hierin te ondersteunen en is er een rol weggelegd voor maatschappelijke organisatie en de woningbouwcorporaties.

2.2 Werk en Inkomen

Betaald werk is van groot belang om een zelfstandig bestaan op te bouwen, maar voor ouderen en mensen met een beperking is het moeilijk betaald werk te vinden.

De PvdA wil daarom:

- extra inzet op betaald werk voor oudere werkzoekenden en mensen met een beperking.
- dat de gemeente het goede voorbeeld geeft. Tenminste 5% van het personeelsbestand moet bestaan uit mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- dat zoveel mogelijk medewerkers van de Werkorganisatie Duivenvoorde een vast dienstverband hebben.

- dat van uitkeringsgerechtigden een passende tegenprestatie wordt gevraagd. Bij het verplichten hiervan moet de gemeente uitdrukkelijk rekening houden met persoonlijke omstandigheden zoals leeftijd, opleiding, werkervaring, talenten en andere relevante omstandigheden. De tegenprestatie mag geen betaald werk verdringen.
- strenge controle en handhaving omdat misbruik de solidariteit ondergraaft.

Het aanvragen van een uitkering is een grote, emotioneel beladen, stap waarbij ondersteuning wenselijk is. Het is mogelijk om een onafhankelijke, kostenloze, cliëntondersteuner in te schakelen, maar dat is bij velen onbekend.

De PvdA wil daarom:

- dat er meer bekendheid wordt gegeven aan kostenloze cliëntondersteuning.

Het doen van vrijwilligerswerk in welke vorm dan ook, is evenals betaald werk een zinvolle bijdrage aan de samenleving. Het dient dezelfde waardering te krijgen, zij het niet in geld. Vrijwilligerswerk mag geen betaald werk verdringen.

De PvdA wil daarom:

- waar dat nodig is het vrijwilligerswerk ondersteuning door professionals bieden.

2.3 Minimabeleid

Er zijn verschillende regelingen waar mensen met een minimuminkomen aanspraak op kunnen maken: de collectieve (aanvullende) zorgverzekering, de Individuele Inkomenslosgereguleerder (bestemd voor huishoudens die langer dan 3 jaar van een laag inkomen moeten rondkomen), de Regeling Maatschappelijke Participatie, de Tegemoetkoming school- cultuur- en sportkosten, en de Computer- en tabletregeling.

Bij de beoordeling van het recht op collectieve zorgverzekering wordt een percentage van 120 van de bijstandsnorm gehanteerd en voor de overige regelingen een percentage van 110.

De Stichting Leergeld vormt een aanvulling op het gemeentelijke minimabeleid voor kinderen, daar wordt een percentage van 130 gehanteerd. Huishoudens die gebruik moeten maken van schuldhulpverlening komen daar eveneens in aanmerking.

Door de Rijksoverheid wordt jaarlijks structureel een bedrag aan de gemeente toegekend ter bestrijding van armoede onder kinderen. Deze bedragen zijn (nog) niet geoormerkt door het Rijk. Uit de cijfers van de Armoedemonitor blijkt dat alleenstaanden, echtparen zonder kinderen, echtparen met 2 kinderen tussen 14 en 16 jaar maandelijks geld tekort komen om mee te kunnen doen in de maatschappij. Mensen met een iets hoger inkomen dan de 110% zijn slechter af dan degenen met een minimuminkomen. Wanneer iemand uit een uitkering uitstroomt omdat die betaald werk gaat doen komt deze situatie vaak voor (armoedeval). Hetzelfde geldt als een grens van 120% wordt gehanteerd. Niet ieder huishouden heeft hetzelfde bestedingspatroon. Wij vinden dan ook dat per huishouden gekeken moet worden hoe de financiën in elkaar zitten en dat met het oog daarop al of niet een uitkering krachtens (een van) de minimaregelingen kan worden toegekend.

Er zijn mensen die, onterecht, beschroomd zijn om aan te kloppen bij de gemeente of onbekend zijn met de regelingen.

De PvdA wil daarom:

- dat er maatwerk wordt geleverd bij de beoordeling van aanspraak op minimaregelingen, waarbij de grens van 130% van de bijstandsnorm gehanteerd wordt.
- dat het gebruik van minimaregelingen bevorderd wordt door er grotere bekendheid aan te geven.
- de bedragen oormerken die de komende jaren door het Rijk beschikbaar worden gesteld voor het bestrijden van armoede onder kinderen.

2.4 Schuldhulp

De SMOW helpt schulden en geldzaken op orde te krijgen, zodat schulden afbetaald worden.

Het is zaak de onderliggende problemen (echtscheiding, werkloosheid, verslaving, problemen met kinderen of anderszins) zo snel mogelijk te signaleren om het schuldhulptraject te doen slagen en terugval te voorkomen.

De PvdA wil daarom:

- dat vrijwilligers van de SMOW bijgeschoold worden in het signaleren van onderliggende problematiek en de SMOW daarvoor extra subsidie krijgt.

2.5 Gezinnen.

Per 1 oktober 2018 wordt de sluitende aanpak van deze gezinnen met problemen verplicht. Gemeenten moeten samenwerking tussen hulpverleners bevorderen: één gezin, één plan, één regisseur.

Voor hulpverlening aan de jeugd en hun ouders, ouderen en volwassenen zijn er verscheidene instellingen actief, die al of niet gebruik maken van vrijwilligerswerk. Er is nog geen sprake van een sluitende samenwerking, waardoor de hulpverlening tekort schiet.

De PvdA wil daarom:

- bij problemen in gezinnen uitgaan van ‘één huishouden, één plan, één regisseur’ en de samenwerking in de hulpverlening stimuleren.

2.6 Bestrijding eenzaamheid

In 2015 gaf 38% van de inwoners van Wassenaar aan wel eens gevoelens van eenzaamheid te ervaren. Er is een logisch verband tussen eenzaamheid en de behoefte aan meer sociale contacten. 24% van de inwoners geven aan meer behoefte te hebben aan sociaal contact. Het is belangrijk dat inwoners gemakkelijk in contact komen met verenigingen en ook op de hoogte zijn activiteiten die bijvoorbeeld plaatsvinden in buurtcentra en de bibliotheek. Inwoners dienen te worden geïnformeerd over kunstzinnige en culturele activiteiten waaraan ze kunnen deelnemen.

Mensen van 78+ worden, als zij dat willen, bezocht door een vrijwilliger van de SMOW (Stichting Maatschappelijke Ondersteuning Wassenaar). Die leeftijdsgrens willen we naar beneden brengen. Als er eenzaamheid geconstateerd wordt of er een hulpvraag blijkt te zijn, wordt de seniorenadviseur van de SMOW ingeschakeld. Na een half jaar kunnen de ouderen worden teruggebeld om na te gaan of er iets te melden valt.

Cultuur kan een waardevolle bijdrage leveren aan de bestrijding van eenzaamheid waarbij ontmoeting door middel van b.v. leeskringen, muziek (koren - ensembles) en creativiteit ontwikkeling centraal staan.

De PvdA wil daarom:

- dat ouderen vanaf 70 jaar tenzij dat niet op prijs wordt gesteld, één keer per jaar preventief thuis worden bezocht.
- extra subsidie voor de SMOW om dit jaarlijks preventief huisbezoek mogelijk te maken.
- dat gesubsidieerde instellingen gericht activiteiten ontwikkelen ter bestrijding van eenzaamheid.
- de bibliotheek en het Centrum voor Kunst en Cultuur de opdracht geven hiervoor een plan te ontwikkelen en uit te voeren.

2.7 Zorgwetten

Mensen die vallen onder de Zorgverzekeringswet en/of de Wet langdurige zorg en/of de Wet maatschappelijke ondersteuning ervaren problemen met onduidelijkheid over indicaties en eigen bijdragen. Wij willen voorkomen dat kwetsbare inwoners zelf van loket naar loket worden gestuurd en het zelf maar moeten uitzoeken.

De PvdA wil daarom:

- dat er één fysiek loket komt waar een zorgvrager zich kan melden. Dat loket is dan ook verantwoordelijk voor het regelen van alle benodigde zorg en voorlichting over de eigen bijdragen.

2.8 Wet Maatschappelijke Ondersteuning

De eigen bijdrage van de voorzieningen krachtens de Wmo is door de gemeente gesteld op het wettelijk toegestane maximum. Van het budget dat bestemd is voor de uitvoering van de Wmo is geld overgehouden. Dat kan betekenen dat de hoogte van de eigen bijdrage een drempel is voor het gebruik

maken van een voorziening en/of dat er te weinig bekendheid is gegeven aan de voorzieningen zoals huishoudelijke hulp of dagbesteding.

De PvdA wil daarom:

- dat er meer bekendheid gegeven wordt aan de voorzieningen van de Wmo;
- dat de eigen bijdrage wordt verlaagd.
- dat erop wordt toegezien dat de noodzaak van de voorziening centraal staat en de kosten niet leidend zijn.

2.9 Ouderen

In Wassenaar wordt veel zorg en aandacht besteed aan ouderen, zowel door professionals als door vrijwilligers. Er is echter weinig samenhang tussen de voorzieningen welzijn, wonen, verkeer en vervoer, veiligheid, zorg, (vrijwilligers)werk en inkomen. Dit leidt tot verspilling van energie en geld. Het verbeteren van onderlinge samenhang en afstemming vinden wij belangrijk.

Dit geldt vooral bij het speciaal vervoer voor ouderen (o.a. de BijBus). Verbetering, zowel kwalitatief als kwantitatief van dit vervoer is dringend nodig. Daarbij willen wij nauwe samenhang van dit vervoer met gehandicapten en jongeren die aan het speciaal onderwijs deelnemen

De PvdA wil daarom:

- een integraal ouderenbeleid waarbij ouderen nadrukkelijk betrokken worden.
- nauwe samenhang van speciaal vervoer met gehandicapten en jongeren die aan het speciaal onderwijs deelnemen

2.10 Jeugd

Een goed jeugdbeleid is essentieel voor de ontwikkeling van de Wassenaarse jeugd. Het jeugd- en jongerenwerk wordt inmiddels anders vormgegeven, is meer wijkgericht en er is geen vaste locatie meer voor het jeugd- en jongerenwerk. Vaak horen we van jongeren dat er voor hen niets te doen is in Wassenaar. Daarom moeten jongeren worden ondersteund met het organiseren van activiteiten. Het nieuw vormgegeven Jeugd en Jongerenwerk heeft hierin een belangrijke rol. Hulpverlening aan jongeren op maatschappelijk of financieel vlak verloopt veelal via de ouders. Bij jongeren leeft de wens om zichzelf te kunnen melden, er is behoefte aan één loket waar ze met hun vragen terecht kunnen.

Buiten spelen is gezond en in dit computertijdperk extra belangrijk. Aandacht moet er zijn voor de buitenspeelmogelijkheden voor kinderen. Voor de kleintjes zijn die er in voldoende mate maar voor de jongste jeugd is er nog te weinig.

De PvdA wil daarom:

- dat alle kinderen veilig buiten kunnen spelen. Voor jongere kinderen zijn er te weinig speelvoorzieningen. Bezien moet worden waar speeltoestellen voor deze doelgroep kunnen worden geplaatst.
- dat er een jongerenloket komt.
- dat de gemeente, in samenwerking met het Jongerenwerk, Schooladviesdienst, het CJG en Talentum, initiatieven vanuit de Wassenaarse jeugd faciliteert.
- het Jongerenwerk, de Schooladviesdienst, het CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin) en Talentum worden gesubsidieerd.
- dat het Jongerenwerk de jeugd faciliteert met het organiseren van activiteiten in het kader van “voor jongeren, door jongeren”!

2.11 Onderwijs

De PvdA staat voor goed, toegankelijk en betaalbaar onderwijs voor iedereen. De gemeente heeft een wezenlijke rol voor de toegankelijkheid van al het onderwijs en de kwaliteit van voorzieningen. Bij leerlingen die niet goed kunnen meekomen wil de PvdA dat de gemeente waarmogelijk steun biedt. De PvdA is voorstander van scholen waarin verschillende (wijk)voorzieningen onder één dak zijn gehuisvest.

De PvdA wil daarom:

- dat scholen worden ondersteund om het schoolverzuim terug te dringen. Registratie van verzuim en optreden van de leerplichtambtenaar is daarbij een voorwaarde.
- samen met de ROC's, gemeente en bedrijfsleven worden voldoende stageplekken gegarandeerd, ook voor jongeren met een beperking.
- de mogelijkheid tot het bewerkstelligen van een Integraal Kind Centrum, waarbij de combinatie van onderwijs, opvang en ondersteuning op één locatie wordt gehuisvest, zal de komende periode nadrukkelijk bekeken worden.
- de ontwikkeling van de jeugd en gezonde voeding hangen samen. De PvdA wil gezonde voeding in schoolkantines.
- de kinderopvang en buitenschoolse opvang en betaalbare huiswerkbegeleiding moeten voldoende beschikbaar zijn.

2.12 Aansturing sociaal domein

Uit het vorenstaande blijkt dat er veel gebeurt in het sociale domein. In de afgelopen vier jaar is er veel veranderd doordat het Rijk taken naar de gemeente heeft geschoven. Er is een start gemaakt met de afstemming en samenwerking tussen de verschillende organisaties maar dat verdient verbetering. Lastig is daarbij dat er nu twee parttime wethouders betrokken zijn.

De PvdA wil daarom:

- dat er één fulltime wethouder komt voor een integraal sociaal beleid.
- dat er voldoende ambtelijke capaciteit is om de uitvoering en samenwerking tussen hulpverleningsinstellingen in goede banen te leiden.
- dat alle netwerkpartners, waaronder ook een loket van Werk en Inkomen waar de zorgvrager zich kan melden in één gebouw gehuisvest zijn, teneinde samenwerking en communicatie op een hoog peil te realiseren.

2.13 LHBTI (lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgenders en interseksuelen),

Zo'n 6 á 7 % van de mensen zijn LBHTI. Onder deze groep komen meer kwetsbare burgers voor. "Roze" ouderen vereenzamen en jongeren zijn kwetsbaar op school. Ook in de sportwereld is de acceptatie van LBHTI zeker nog geen vanzelfsprekendheid.

Voor LHBTI-inwoners is het belangrijk dat de gemeente kenbaar maakt dat zij er ook voor hen is. De gemeente dient in haar communicatie aan aandacht geven aan deze inwoners.

De PvdA wil daarom:

- de overbodige seksregistratie op formulieren van de gemeente en gelieerde organisaties afschaffen, behalve als dat wettelijk noodzakelijk is.
- dat de gemeente de regenboogvlag hijst op de Internationale Dag tegen Homofobie, Bifobie en Transfobie (IDAHOT, 17 mei) en Coming-Out Dag (11 oktober).
- dat de gemeente sportclubs stimuleert aandacht te hebben voor LHBTI-inwoners.
- dat bij het integraal ouderenbeleid specifiek aandacht wordt besteed aan 'roze' ouderen.
- dat de wethouder Onderwijs actief in gesprek gaat met schoolbesturen, ook van basisscholen.

3. Sport

Iedereen moet kunnen sporten. De gemeente steunt de sportverenigingen in haar accommodatiebeleid. De huidige accommodaties zijn deels aan vervanging toe. Een belangrijke opgave voor de komende jaren is de bouw van een nieuwe sporthal waar ook plaats is om denksporten te beoefenen.

De PvdA wil daarom:

- ambtelijke capaciteit vrijmaken om verenigingen te ondersteunen bij bijvoorbeeld subsidieaanvragen of hen op weg te helpen in de ingewikkelde wetgeving. Het Wassenaars Sportcontact wordt ondersteund.

- dat er een nieuwe sporthal wordt gebouwd waar alle Wassenaarse sportverenigingen gebruik van kunnen maken, waarin ook denksporten kunnen worden beoefend en culturele activiteiten kunnen plaatsvinden.
- burgers met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm een financiële bijdrage gegeven om hen in staat te stellen lid te worden van een vereniging.
- verenigingen ondersteunen door een jeugdledensubsidie waardoor het sporten door de jeugd extra gestimuleerd wordt.

4. Bestuur en financiën

4.1 Algemeen

Een open, integer, laagdrempelig en krachtig bestuur is voorwaarde voor een gezonde gemeente.

Hiernaast is een meerjarig sluitende begroting van essentieel belang.

De dienstverlening van de gemeente wordt hoog gewaardeerd door de burgers. Het afsprakensysteem leidt echter tot ergernis. Bekeken moet worden of er toch een voorziening kan worden ingesteld om aan de wens van inwoners tegemoet te komen.

De PvdA wil daarom:

- inwoners in een vroeg stadium betrekken bij plan- en besluitvorming die hun leefomgeving direct aangaat. Buurtinitiatieven worden ondersteund en gefaciliteerd.
- de algemene reserve wordt gebruikt voor eenmalige en noodzakelijke uitgaven die dienstig zijn aan de Wassenaarse inwoners.

4.2 Veiligheid

Veiligheid en het gevoel van veiligheid worden bevorderd door voldoende politie en bijzondere opsporingsambtenaren waardoor er sprake is van zichtbare handhaving.

Verkeersovertredingen, het niet opruimen van uitwerpselen van huisdieren betekent overlast voor andere inwoners en het aanbieden van huisvuil op plaatsen waar dat niet hoort is niet acceptabel. Beiden moeten worden aangepakt en indien nodig wordt verbaliserend opgetreden.

De PvdA wil daarom:

- dat er in Wassenaar een politiepost blijft waar mensen tijdens kantooruren terecht kunnen.
- meer bijzonder opsporingsambtenaren aanstellen om te handhaven.
- de hondenbelasting afschaffen en optreden als de opruimplicht niet wordt nageleefd.
- dat er een opruimplicht komt voor paardenuitwerpselen op verharde wegen.

4.3 Onroerend Zaak Belasting

De OZB is een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente en de hoogte hiervan wordt bepaald door de gemeente. De OZB in Wassenaar is gemiddeld en verhoging van de lasten van de burgers moet zo min mogelijk blijven. Niettemin is voor de PvdA verhoging van de OZB een mogelijkheid om voorzieningen voor de inwoners op peil te houden. Waar dat niet door andere maatregelen is te bewerkstelligen wordt een verhoging niet uitgesloten.

De PvdA wil daarom:

- de Onroerendzaakbelasting alleen verhogen als dit voor het voorzieningenniveau van de gemeente noodzakelijk is.

4.4 Gemeentelijk herindeling.

Wij willen het beste voor Wassenaar en een zelfstandig Wassenaar is voor ons het uitgangspunt. Een fusie wordt alleen overwogen als er aantoonbare voordelen zijn voor het voorzieningenniveau van onze gemeente en bijvoorbeeld op het terrein van de sociale woningbouw, woningbouw voor middeninkomens, de zorg en de gemeentelijke financiën.

De PvdA wil daarom:

- dat de nieuwe gemeenteraad zo snel mogelijk door een onafhankelijk bureau laat onderzoeken wat voor Wassenaar de beste keuze is en de burgers daarbij betreft.

5. Economie

De gemeente faciliteert ondernemers bij hun bedrijfsactiviteiten, waarbij duurzaam ondernemen voorop staat. De markt vindt nu plaats op de Berkhei, maar heeft niet meer de aanloop van vroegere tijden. Met de ondernemers wordt bezien op welke plek in Wassenaar deze markt beter tot zijn recht komt of hoe de huidige markt op de Berkhei weer nieuw leven kan worden ingeblazen. Ambulante handelaars zijn welkom maar oneerlijke concurrentie moet worden voorkomen. Het Centrummanagement heeft een belangrijke rol in de vormgeving van het centrum.

De PvdA wil daarom:

- ondernemers en centrummanagement ondersteunen in hun ambities.
- duurzaam ondernemen bevorderen.
- met ondernemers zoeken naar een geschiktere plaats voor de markt of bezien hoe deze markt op de Berkhei beter tot zijn recht komt.
- dat de gemeente zorgt voor (rolstoelvriendelijke) openbare toiletten in het centrum.

6. Duurzaamheid

Gebouwen in het bezit van de gemeente moeten energiezuinig en duurzaam worden gemaakt. Het moet voor bewoners en ondernemers aantrekkelijk gemaakt worden om hun onroerend goed energiezuinig en duurzaam te maken. Er moet werk worden gemaakt van het Klimaatprogramma.

De PvdA wil daarom:

- dat de thema's uit het Klimaatprogramma planmatig aangepakt worden door concrete sturing;
- dat de faciliterende rol van de gemeente meer ingevuld wordt als die van 'koploper' als het gaat om haar eigen vastgoed en regievoerend op de maatregelen uit het Klimaatprogramma;
- dat het programma goed gemonitord wordt waarmee de voortgang inzichtelijk wordt;
- dat er een "platform Duurzaam Wassenaar" in het leven wordt geroepen, waarin burgers, bedrijven, verenigingen en gemeente zijn vertegenwoordigd en kennis en daadkracht worden gemobiliseerd om het Klimaatprogramma tot een succes te maken.
- dat de gemeente gebruik maakt van elektrische voertuigen.
- budget voor een subsidieregeling die het voor bewoners en corporaties aantrekkelijk maakt om te investeren in zonnepanelen, vloer- en dak- en gevelisolatie en waar mogelijk windenergie.
- dat de gemeente het gebruik van gemeenschappelijke zonnecollectoren voor particulieren en bedrijven bevordert.
- dat onze gemeente haar producten en diensten 100% duurzaam inkoopt.

7. Ruimtelijke ordening

7.1. Algemeen

Wassenaar moet het groene karakter van de gemeente koesteren. De PvdA steunt niet het verzet tegen de windmolens voor de kust. Wij willen geen strandhuisjes op ons 'familiestrand'. De PvdA steunt de ambitie van de gemeente Wassenaar om een "groene buffer" van minimaal 1500 meter aan de zuidkant van de bebouwing van voormalig vliegveld Valkenburg te realiseren.

De PvdA wil daarom:

- het groene en dorpse karakter van Wassenaar behouden.
- zich niet verzetten tegen windmolens voor de kust.
- geen strandhuisjes.
- geen permanente bebouwing door strandpaviljoens.
- dat er minimaal een 'groene buffer' van 1500 meter wordt gerealiseerd aan de zuidrand van het voormalig vliegveld Valkenburg.

7.2 Groen.

Wonen in het groen heeft ook een prijs. Een veelgehoorde klacht van inwoners is het onvoldoende onderhouden van de buitenruimte. Het niveau van onderhoud moet daarom op een hoger niveau (niveau B) worden gebracht. Het achterstallig onderhoud van de openbare landgoederen moet planmatig worden ingelopen.

De PvdA wil daarom:

- het onderhoudsniveau van de buitenruimte verhogen naar niveau B.
- het achterstallig onderhoud van de openbare landgoederen de komende jaren planmatig inlopen.

7.3 Erfgoed

We moeten het belangrijke cultuur historisch erfgoed behouden. Wassenaar heeft 200 gemeente- en 250 Rijksmonumenten waarop we zuinig moeten zijn. Raadhuis de Paauw is een belangrijk beeldbepalend historisch pand, kenmerkend voor Wassenaar, dat in stand gehouden moet worden. Het wordt gebruikt als huisvesting van het bestuur. De huisvesting van de Schooladviesdienst in de Paauw is niet meer op zijn plaats. De Paauw is al vanaf 1926 het vergadercentrum voor de Wassenarse Raad en huisvest het College van Burgemeester en Wethouders.

De PvdA wil daarom:

- het cultureel historisch erfgoed beschermen.
- raadhuis “De Paauw” efficiënter gebruiken door het pand te verhuren aan derden.
- de duurzaamheid van het erfgoed te waarborgen door eigenaren adequaat te informeren over financieringsmogelijkheden.

7.4 Verkeer

Wassenaar heeft enkele hardnekkig verkeersknelpunten. Er is geen pasklare oplossing voorhanden. Niettemin moet het (sluip)verkeer in de wijk Deyleroord, van Zuylen van Nijeveltstraat, Oldenbarneveltweg en Storm van 's-Gravenzandweg zoveel mogelijk worden verminderd. Een busverbinding met Voorschoten blijft een vurige wens. Veel Wassenaarders gaan nog met de auto naar het centrum waardoor het verkeer soms vastloopt. Voldoende parkeergelegenheid voor fietsen kan dit mogelijk verminderen. Met name in het centrum ondervinden mensen die afhankelijk zijn van een rolstoel hindernissen.

De PvdA wil daarom:

- dat zoveel mogelijk invloed uitoefenen om gebruik te maken van het openbaar vervoer en de fiets.
- bezien hoe sluipverkeer door aanvullende barrières zoveel mogelijk kan worden tegengegaan.
- dat de gemeente zich in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag blijft inzetten voor een busverbinding tussen Wassenaar en Voorschoten.
- het centrum van Wassenaar rolstoelvriendelijk is.

7.5 Ruiterspaden

Ruiterspaden moeten goed worden onderhouden zodat zoveel als mogelijk wordt voorkomen dat ruiters gebruik moeten maken van fietspaden. Waar toch gebruik gemaakt wordt van een fietspad omdat er geen ruiterspad is geldt er een opruimplicht voor de ruiter.

8. Kunst,cultuur en verenigingsleven

Wassenaar heeft een rijk verenigingsleven en een breed geschakeerd cultuuraanbod waarbij amateurkunst en kunsteducatie een belangrijke plaats innemen.

8.1. Kunst en Cultuur

Kunst en Cultuur gaat over wie we zijn en wie we kunnen zijn, waar we vandaan komen en waar we naartoe gaan, over onze drijfveren en onze dromen. Kunst en cultuur troost, daagt uit, onderzoekt, verrast en shockeert, geeft plezier maar zet ook aan tot denken, het raakt en het verbindt. Het is de

schatkamer van ons verleden met haar mooie en minder mooie kanten, het geeft uiting aan de identiteit van vandaag, en het is een kraamkamer voor de ideeën en de verbeelding van de toekomst.

De PvdA wil dat er betaalbare kunsteducatie beschikbaar is voor vooral de jeugd en mensen met een kleine beurs. Er is behoefte aan een centraal punt waar vooral theatervoorstellingen kunnen worden opgevoerd. Bezien wordt of dit op een rendabele wijze kan worden gerealiseerd

De PvdA wil daarom:

- bezien of een centraal gebouw zoals de Warenar, eventueel met steun van de gemeente, rendabel kan worden geëxploiteerd.

8.2. Verenigingsleven

Verenigingen vormen het cement in de samenleving, zorgen voor ontspanning, zinvolle tijdsbesteding en sociale samenhang, maar verenigingen hebben mede door hoge huren moeite om hun hoofd boven water te houden.

De PvdA wil daarom:

- dat verenigingen tegemoet gekomen worden in de hoge huurkosten.
- kunsteducatie voor de jeugd en inwoners met een kleine beurs ondersteunen.